

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/318/2021
Identifikačné číslo spisu: 7820201676
Dátum vydania rozhodnutia: 25.07.2023
Meno a priezvisko: JUDr. Nora Halmová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:7820201676.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ W. F., narodeného XX. X. XXXX, X., Z. XXX a 2/ X.. U. F., narodeného XX. X. XXXX, X., Z. XXX, proti žalovaným 1/ Obec Jovice, Jovice, Hlavná 50, IČO: 00 594 784, 2/ Rímskokatolícka cirkev, Farnosť Krásnohorské Podhradie, Lipová 46, IČO: 31 973 221 a 3/ Okresný úrad Rožňava, Rožňava, Špitálska 3, IČO: 42 097 037, o „urobenie podania žaloby, urobením ktorého požadujú, aby sa verejným vyhlásením rozsudku vyhláseného funkčne, kauzálné, miestne a vecne príslušným súdom prvej inštancie Okresný súd Rožňava rozhodlo o určení, či tu práva a právne povinnosti založené a nevzniknuté právnymi úkonmi nie sú“, vedenom na Okresnom súde Rožňava sp. zn. 8C/18/2020, o dovolaní žalobcu 2/ proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 26. mája 2021 č. k. 11Co/212/2020-105, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaným nepriznáva nárok náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Rožňava (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) uznesením zo 17. júla 2020 č. k. 8C/18/2020-57 podanie žalobcov 1/ a 2/ vo veci samej doručené súdu dňa 12. mája 2020 odmietol.

1.1. Uznesením Okresný súd Rožňava z 25. mája 2020 č. k. 8C/18/2020-40 uložil žalobcom 1/ a 2/ odstrániť vady podania, a to doplniť ich podanie v zmysle § 132 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) tak, aby doplnili podanie o zrozumiteľné opísanie rozhodujúcich skutočností, t. j. skutočností, o ktoré opierajú svoje nároky, a z ktorých vyplývajú ich nároky, prípadne aj s uvedením odkazov na právny predpis, na ktorý sa odvolávajú. Ďalej doplnili podanie tak, aby z podania bolo zrejmé, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, a čoho sa žalobcovia domáhajú - mal by byť uvedený určitý, zrozumiteľný a vykonateľný petit (návrh výroku, ako má súd rozhodnúť vo veci samej tak, aby návrh výroku spĺňal podmienky jeho vykonateľnosti) a doplniť podanie o dôkazy, na ktoré sa žalobcovia odvolávajú a ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôžu pripojiť bez svojej viny, ktoré je vhodné označiť.

1.2. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v konaní bol taký nedostatok, pre ktorý nebolo možné v konaní pokračovať, nakoľko samotné podanie vo veci samej z 5. júna 2020 nebolo napriek výzve súdu žalobcami doplnené. Súd mal za to, že podanie vo veci samej zostalo naďalej nezrozumiteľné, zmätočné a neprehľadne opisuje zrejme určité skutočnosti, ktoré poukazujú na neidentifikovateľné právne úkony, práva a právne povinnosti. Taktiež súdu nebolo z doplneného podania zrejme, ktorej veci sa týka, čo sa s ním sleduje a čoho sa žalobca domáha, nakoľko v podaní uviedol úplne neurčitý, nezrozumiteľný a nevykonateľný petit. Žalobca opätovne citoval vo svojom podaní tie isté zákonné ustanovenia a na preukázanie svojich tvrdení nedoložil súdu žiadne relevantné dôkazy.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) uznesením z 26. mája 2021 č. k. 11Co/212/2020-105 potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie. V odôvodnení uznesenia uviedol, že súd prvej inštancie vyzval žalobcov na odstránenie týchto väd žaloby uznesením z 25. mája 2020. Podľa posúdenia odvolacieho súdu však žalobcovia žiadali, aby rozhodol na základe pôvodnej žaloby. Uvedené podanie z 5. júna 2020 bolo navyše urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu, pričom nebolo zo strany žalobcov dodatočne doručené v listinnej podobe alebo elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu, teda súd prvej inštancie na neho nemal prihliadať (§ 125 ods. 2 CSP). Podľa posúdenia odvolacieho súdu žaloba ako celok nespĺňala požiadavku určitosti a zrozumiteľnosti spôsobu vymedzenia predmetu konania, a preto súd postupoval správne, keď uznesením zo 17. júla 2020 č. k. 8C/18/2020-57 podanie žalobcov odmietol.

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca 2/ dovolanie (ďalej len „dovolateľ“), ktoré odôvodnil ustanovením § 420 písm. f) CSP. Uviedol, že súd nesprávnym procesnoprávnym postupom znemožnil, aby uskutočňoval jeho patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces z dôvodu, že odmietol urobiť podanie urobeného v právnej veci a to tak, že právne odôvodnil zamietnutie návrhu. Súd nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností, následne súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Žiadal napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a uznesenie súdu prvej inštancie zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie civilné sporové súdne konanie a rozhodnutie. Súčasne žiadal vysloviť právny názor, že súd prvej inštancie Okresný súd Rožňava je povinný konať o pôvodnom urobení podania žaloby a vykonať žalobcom navrhované dokazovanie.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky vychádzajúc z vyššie uvedeného ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 2 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP) bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti, pričom zistil, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

5. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

6. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

7. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou

dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

8. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu. Na týchto záveroch zotrúva aj súčasná rozhodovacia prax najvyššieho súdu (1Cdo/54/2018, 2Cdo/33/2017, 3Cdo/33/2017, 4Cdo/54/2018, 5Cdo/104/2017, 7Cdo/29/2018, 8Cdo/140/2017).

9. Dovolateľ odôvodnil podané dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd musí poznamenať, že odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie z dôvodu, že žalobca nedoplnil v súdom určenej lehote svoje podanie, ktoré bolo neurčité, nezrozumiteľné a nebolo z neho zrejmé, čoho sa žalobca domáha. Dovolanie žalobcu 2/ nie je vymedzené zákonom predpísaným spôsobom, kedy nie je odôvodnené v zmysle ustanovenia § 431 CSP. Len samotná polemika žalobcu so závermi súdu prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu nespĺňa predpoklad jasnej a zrozumiteľnej formulácie dovolacieho dôvodu. Dovolateľ obšírne citoval ustanovenia ústavy, Charty základných práv Európskej únie, aj Civilného sporového poriadku, avšak z obsahu dovolania nie je zrejmé, v čom dovolateľ vidí porušenie práva na spravodlivý proces, dovolateľ nekonkretizoval vadu zmätočnosti. Dovolanie nie je jasné, určité ani zrozumiteľné, pričom dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v zmysle ustanovenia § 431 CSP. Z toho dôvodu dovolanie v zmysle ustanovenia § 447 písm. f) CSP odmietol.

10. V dovolacom konaní úspešným žalovaným najvyšší súd náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo im žiadne trovy nevznikli (R 72/2018).

11. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.